

(دوست من، سلام

سال نو مبارک!

به به! دوباره خانه تکانی ها شروع شد. دوباره گنجشک ها، با هم جیک جیک می کنند. چرا بهار این قدر شادی می آورد؟ چرا امامان ها با اینکه خیلی کار می کنند و خسته می شوند، باز هم شادند؟ چرا همه به هم تبریک می گویند؟

به این سؤالها خوب فکر کن و مثل قبل، برایمان نامه بنویس و از ما هدیه بگیر.

سال نو مبارک!

افسانه موسوی گرمارودی

بستنی برفی

مریم هاشم پور

ای آسمان چه می شد
برف تو خوردنی بود
خوشمزه و قلّمبه
مانند بستنی بود

هم طعم طالبی داشت
هم آبیه و گلابی
با رنگ های خوشگل
زرد و بنفش و آبی

ای وای آرزویم
دارد یکی دو مشکل
این جور بستنی ها
قاطی است با شِن و گِل!

شعر

سُرسُره بازی

افسانه شعبان نژاد

خواهر بیچاره ام را
روی یک سینی نشاندم
روی برف کوچه او را
با خودم سُرسُر کشاندم

ناگهان این سینی بد
ترمزش در رفت انگار
لیز خورد و پشت و رو شد
خواهرم را زد به دیوار

خواهرم خوابیده حالا
یک کمی پایش چُلاق است
سینی و من توى بر فیم
او ولی توى اتاق است

سروز گشی
داستان

آقای دیوار

نحوه یزد: سید علیم موسوی

سند ۹۰۱۳
۲

آقای دیوار خیلی پیر بود. کمرش درد می‌کرد. یک روز، گاو از کوچه می‌گذشت.

گاو گفت: «سلام... آقای دیوار! حالت خوب است؟»

دیوار گفت: «سلام... خوبم؛ فقط کمرم درد می‌کند.»

گاو ایستاد. آقای دیوار به او تکیه داد و نفس راحتی کشید. غروب شد. گاو گفت: «بیخشید

آقای دیوار! شب شده. من باید بروم.»

و به طرف خانه به راه افتاد. دیوار دوباره خم شد.

فردای آن روز، شتر آمد. شتر گفت: «سلام آقای دیوار!... حالت خوب است؟»

دیوار گفت: «سلام... خوبم؛ فقط کمرم درد می‌کند.»

شتر ایستاد. دیوار به او تکیه داد و نفس راحتی کشید. اما کمی بعد، شتر گفت: «بیخشید کار دارم.

باید بروم.»

شتر به راه افتاد و دیوار دوباره خم شد.

دیوار هر روز به یکی تکیه می‌داد. یک روز به گاو... یک روز به شتر... یک روز به الاغ...

یک شب کمر دیوار خیلی درد گرفت. باد تندي از کوچه می‌گذشت. دیوار گفت: «صبر کن...

یک کم کنار من بایست.»

باد ایستاد. دیوار به باد تکیه داد. اما یک دفعه... پاهاش لرزید. حس کرد دارد زمین می‌خورد. آهسته

گفت: «کمک کن... کمک کن!»

باد داد زد: «های... وای... کمک!... دیوار دارد خراب می‌شود.»

همه جمع شدند. دیدند دیوار خیلی خم شده. این طرف را گشتند. آن طرف را گشتند. یک چوب

بلند پیدا کردند.

چوب را کنار دیوار گذاشتند و گفتند: «آقای دیوار!... بیا این عصا را بگیر.»

دیوار، چشم باز کرد. عصا را دید. عصا محکم بود. بلند بود. دیوار، عصا را گرفت و به آن تکیه داد.

نفس راحتی کشید و سرپا ایستاد.

اوکه نقر، من قورم!

● طاهره اید

تیزبیز پشهها
تیزبیز ششم

افتاد. مزه‌ی پشه را خیلی دوست داشت. گفت: «شما چی
قورید؟»

دماغ نیزه‌ای گفت: «او که نبیز تو بیزی؟
قورباغه گفت: «درست صحبت بقورید!»

لپ قرمزی گفت: «ما خیلی هم خوب حرف می‌بیزیم؟
شل وول گفت: «تو قصه بلد بیزی؟ یکی بیز، یکی نبیز؟»
قورباغه از حرف‌هایشان چیزی نمی‌فهمید؛ اما دلس
می‌خواست همه‌شان را یک لقمه کند. ریزه‌میزه گفت: «چرا
جواب نمی‌بیزی؟ او که نبیز تو بیزی؟»

قورباغه فکر کرد نقشه‌ای بکشد و همه‌شان را با هم گیر
بینازد. گفت: «ها! او که نقر، من قورم!»
پشه‌ها از خوش حالی ویز کشیدند. بالا و پایین پریدند. چرخ
شدن و خواندن:

او که نبیز، پیدا بیز!

- خودش بیز! خودش بیز!
کله‌گنده به قورباغه زل زده بود. می‌خواست مطمئن شود که
راست می‌گوید. گفت: «خب، آن موقع که نبیزی، کجا بیزی؟»
قورباغه فکر کرد بهشان کلک بزنده، گفت: «باید جلو تا
بقورم!»

و زبان دراز و چسبناکش را در آورد. بیزبیزها رفتند جلو. دور
زیانش چرخیدند. ریزه‌میزه گفت: «چه قدر زیانش دراز بیز!»
آب از دهان قورباغه راه افتاده بود. باید همه‌شان را با هم
می‌گرفت و قورت می‌داد. کله‌گنده گفت: «جواب بی بیز!
کجا بیزی؟»

بیزبیزها رسیدند به یک برکه. دماغ نیزه‌ای گفت: «من تشنه
بیزم!»

کله‌گنده گفت: «افراد شیرجه!»
بیزبیزها رفند پایین. برکه پر از نیلوفر آبی بود. پشه‌ها
خرطومهایشان را کردند توى آب. هورت‌هورت آب خوردند.
لپ قرمزی سیر که شد، با دو تا دستش خرطومش را پاک کرد.
تا سرش را بلند کرد، چشمش افتاد به یک قورباغه‌ی سبز.
قورباغه روی یک نیلوفر آبی نشسته بود. لپ قرمزی آهسته
گفت: «بیزبیزها! او که نبیز، این جاییز!»

کله‌گنده دور و برش را نگاه کرد و گفت: «کجا بیز؟»
لپ قرمزی با خرطومش به قورباغه اشاره کرد. ریزه‌میزه،
ویزویز راه انداخت: «آن جا بیز! آن جا بیز!»

شل وول، دهن ریزه‌میزه را گرفت و گفت: «ویز! ساكت
بیز!»

قورباغه دستش را گذاشته بود زیر سرش. پاهایش را انداخته
بود روی هم و به آسمان زل زده بود. کله‌گنده چرخی
زد. روی یک نیلوفر آبی نشست و به قورباغه‌ی سبز
گفت: «آهای لپ سبزی! او که
نبیز تو بیزی؟»

قورباغه بلند شد. دور
و برش را نگاه کرد.
کله‌گنده را دید.
دهنش آب

تصویرگر: حدیثه قربان

کله گنده نگاه کردند. کرم داشت از آنها دور می شد.
 شل وول گفت: «چی کار بیزیم؟»
 کله گنده به بیزیزها اشاره کرد تا راه بیفتند. کرم لای شاخ
 و برگ درخت می خزید و بالا می رفت. به بالاترین شاخه
 درخت رسید. به شاخه چسبید و با دهن کوچکش مشغول پیله
 باقتن شد. ریزه میزه گفت: «چی کار می بیزد؟»
 قورباغه شیرجه زد توی آب. سرش را بالا آورد و گفت:
 «کلک می قوردا!»
 کرم تند و تند پیله اش را می بافت. قورباغه دوباره گفت: «قورا!
 کلک می قوردا!»
 کار کرم برای بیزیزها خیلی عجیب بود. کله گنده به
 قورباغه گفت: «ساقت بیزا!»
 کرم بافت و بافت و بافت. کم کم در پیله اش ناپدید شد.
 پشه ها تعجب کردند. ریزه میزه دور پیله چرخید و گفت: «ا!

او که بیز، دیگر نبیز!»
 بیزیزها دور پیله گشتند تا او را پیدا کنند؛ اما کرم را ندیدند.
 بیزیزها صدایش کردند:
 - او که بیزی، کجا رفته بیزی؟
 - او که بیزی، چرا رفته بیزی؟
 - او که بیزی، نکند مریض بیزی؟
 پشه ها ویزویز کردند. و پریدند. دور پیله چرخیدند؛ اما هیچ
 صدایی از پیله نیامد.
 شب شد. پشه ها خسته بودند. کله گنده گفت: «باید خواب
 بیزیم. شاید صبح، او که رفته بیز، پیدایش بیز.»
 پشه ها دور پیله حلقه زدند.
 چشم هایشان را بستند و
 خوابیدند.

قورباغه به زبانش اشاره کرد تا بیزیزها رویش بنشینند. تا پشه ها
 خواستند بروند جلو. ناگهان صدایی شنیدند: «نروید! نروید!»
 بیزیزها پر زدنده و اطراف برکه پخش شدند. قلب ریزه شان
 زومب زومب می زد. کله گنده با ترس به بیزیزها نگاه کرد و
 گفت: «همه خوب بیزید؟»
 بیزیزها گفتند: «ها! خوب بیزیم!»
 قورباغه از عصبانیت سرخ شده بود. فریاد زد: «یک روز تورا
 می قورم، کرم فُقول!»
 بیزیزها سر شان را چرخاندند. روی برگ درختی، نزدیک
 برکه، کرمی را دیدند که با چشم های درشت شن به آنها نگاه
 می کرد. کله گنده گفت: «تو بیزی داد بیزی؟»
 کرم گوشی برگ را جوید و سر تکان داد. بیزیزها به طرفش
 رفتند. روی شاخه درخت نشستند. کرم روی شاخه راه افتاد.
 شل وول یواش گفت: «او که نبیز، تو بیزی!»
 کرم چیزی نگفت. دماغ نیزه ای گفت: «چرا حرف نبیزی؟»
 کرم می خزید و می رفت. ریزه میزه گفت: «این چرا هیچی
 نبیزد؟!»
 کله گنده گفت: «مشکوک بیزا!»
 لپ قرمزی بالای سر کرم چرخید. کله گنده گفت: «تعقیش
 بی بیزیم!»
 بیزیزها دنبال کرم راه افتادند. بدنه کرم روی شاخه درخت
 بالا و پایین می رفت. ریزه میزه خنده اش گرفت. گفت: «چه
 خنده دار راه می بیزد!»
 لپ قرمزی و دماغ نیزه ای هم ویزویز خنده دیدند. شل وول
 خرطومش را گاز گرفت و گفت: «خجالت بی بیزید!»
 کله گنده چشم غرّه شان رفت. بیزیزها خنده شان را قورت
 دادند. دماغ نیزه ای به کرم گفت: «کجا می بیزی؟»
 کرم بالای سر ش را نگاه کرد و باز هم جوابی نداد.
 لپ قرمزی گفت: «این حالش خوش نبیز!»
 دماغ نیزه ای گفت: «هیچی بلد نبیز!»
 کرم راه افتاد و گفت: «دنبال من بیایید!»
 کله گنده نمی دانست باید دنبالش بروند یا نه. بیزیزها به

خوب، بد، زشت

من باهوشم

علیرضا متولی

مامان گفت: «نکند این حرف را به دوستت هم بزنی! مگر نگفتنی به خاطر اخلاق خوبت جایزه گرفته‌ای؟ پس اخلاق خوب یعنی چه؟ تو باید به خودت مغور شوی. باید به دوستانت هم کمک کنی. مواظب باش! غرور، گناه بزرگی است. تو باید به خاطر داشتن هوش زیاد، خدا را شکر کنی. یکی از راه‌های

شکرگزاری خداوند، این است که به دیگران هم کمک کنی.»

خیلی سخت بود؛ اما مامان راست می‌گفت. باید به دوستم زنگ می‌زدم.

چند روز پیش، وقتی به خانه رسیدم، مامان از دیدن جایزه‌ی توی دستم تعجب کرد و گفت: «این دیگر چیست؟» گفتم: «جایزه گرفتم. چون بهترین شاگرد کلاس هستم؛ هم توی درس، هم در اخلاق.» مامان، من را بوسید و گفت: «آفرین به تو! باید قدر خودت را بدانی.»

همان شب، مامان دوستم، به من زنگ زد و از من خواست تا با پرسش کمی ریاضی کار کنم. من گفتم: «من نمی‌توانم برایش کاری انجام بدهم. او باید خودش درس‌هایش را بخواند.»

مامان ناراحت شد. به من گفت: «چرا نمی‌خواهی به دوستت کمک کنی؟»

من گفتم: «خب من باهوش هستم، دوستم باهوش نیست. من نمی‌توانم به او کمک کنم!»

تصویرگر: سام سلامی

لُوچه‌ی شیطان

شعر

طیبه شامانی

تو گفتی که با بند کفش
نوك اردکت را بیند
دُم گربه‌ها را بِکش
به مرد کچل هم بخند

تو گفتی بچسبان آدامس
به موی پسردایی ات
بزن بر سر مورچه
تو بالنگه دمپایی ات

چرا دوست داری که من
شبیه خودت بد شوم
نمی خواهم از این به بعد
من از کوچه‌ات رد شوم

تصویرگر: سحر حنکو

تاد پ تاپ خمیر

هدا حدادی

دانستن

مادر داشت نان می‌پخت و خمیر را اورز می‌داد که یکه‌ویه مورچه‌ی پیر افتاد تو خمیر.

مادر عصبانی شد و گفت: «می‌خوای کولوچه‌ت کنم؟ می‌خوای نونت کنم؟»

مورچه گفت: «نه، نه، نه، نه!»

مادر گفت: «پس چی؟ حالا چی کارت کنم؟»

مورچه گفت: «درم بیار، دست و پامو بشور، خشکم کن بذار برم!»

مادر گفت: «پس من چی؟ کی نون بیزم، تافتون بیزم؟»

مورچه گفت: «اوتش با من!»

مادر که خیلی مهربان بود با یک چوب کبریت، مورچه را از توی خمیر بیرون آورد و با یک قطره آب، دست و پایش را شست و با یک فوت کوچک خشکش کرد.

مورچه رفت و با همه‌ی مورچه‌های دیگر برگشت. مورچه‌ها تندو تنند

دست‌هایشان را آردی کردند و خمیر را چونه کردند و خواندند:

«نون می‌بزیم، نون می‌بزیم

برای مهمون می‌بزیم

با آب بارون می‌بزیم»

بعد چونه‌ها را پهن کردند و تنور را آماده کردند و نان‌ها را پختند.

بعد از چند دقیقه یک عالمه نان خوش مزه آماده بود. نان‌هایی که قد یک بند انگشت بودند. مادر یکی

از نان‌ها را در دهانش گذاشت و گفت: «به به! آهای مورچه، عجب نونی، چه تافتونی! دستت درد نکنه.

جونت سلامت، برو به خونه‌ت.»

آن، مان نباران

● افسانه موسوی گمارودی

در روز گاران قدیم، پیرزنی بود که وسط یک دشت بزرگ زندگی می‌کرد. پیرزن دوتا پسر داشت. اسم یکی «آن» بود و اسم آن یکی «مان». «آن» این سر دشت زندگی می‌کرد و «مان» آن سر دشت. آن و مان فقط جمعه‌ها به دیدن پیرزن می‌آمدند. پیرزن خیلی دلش می‌خواست با کسی حرف بزند. اما تنها بود. برای همین گاهی می‌نشست و با آسمان حرف می‌زد. آسمان هم با حوصله به حرف‌هایش گوش می‌داد.

یکی از جمعه‌ها پیرزن شاد و خوش حال خانه‌اش را جمع‌وجور کرد و متظر آمدن آن و مان شد. اما آن روز آنقدر باران آمد که نه آن آمد نه مان.

● قصه‌پنجه:
میترا
علی‌اللهی

هاجستم واجستم

طاهره ایبد

گفت: «نمی‌شوری، نشور!»

رفت توی کوچه. جوی وسط کوچه برای خودش آواز
می‌خواند و می‌رفت. دامن پرید توی جوی: «هاجستم، واجستم،

تو جوی کوچه جستم. جوی کوچه! زود منو بشور.»

جوی کوچه از گل‌های دامن خیلی خوش شد. گفت:
«می‌خوای هابجهم، وابجهم؟ تو رو با خودم به صحراء برم؟»

دامن چین چین که خیلی دلش می‌خواست دشت و صحراء را
بینند، گفت: «هاجستم، واجستم با جوی کوچه رفتم.»

و چین چین با جوی آب رفت.

تشت هرچی لباس و پیرهنه و جوراب و شلوار بود، می‌شست.
دامن چین چین همین جوربازی می‌کرد. تشت گفت: «هاجستم،
واجستم، یک دسته لباس رو دستم. دامن زود بیا که دیگه خیلی
خسته‌ام.»

دامن نیامد. تشت لباس‌ها را ریخت توی حوض. حوض
زیر و رویشان کرد. چرخشان داد و آن‌ها را آب کشید و گفت:
«هاجستم، واجستم، ای وای که خیلی خسته‌ام! دامن اگه دیر
بیای. نمی‌شورمت!»

دامن باز هم نیامد و توی خاک و گل، بازی کرد.
تشت کارش که تمام شد، کف‌های سیاهش را ریخت توی
پاشویه. آبی به سر و صورتش زد. به دیوار تکیه داد و چرت
زد. حوض هم آب‌های کثیفش را خالی کرد توی پاشویه و
شکمش را از آب تمیز پر کرد. دراز کشید و به آسمان زل زد.
دامن چین چین از بازی که خسته شد، آمد خانه. سرتاپایش
پر از خاک بود. پرید توی تشت. گفت: «هاجستم، واجستم، تو
تشت خونه جستم. تشت خونه زود منو بشور.»

تشت خواب‌آورد گفت: «من این همه هاجستم، واجستم، همه‌ی
لباسارو شیستم. دیگه حال ندارم. برو یکی دیگه بشوردت.»

دامن گفت: «نمی‌شوری، نشور!»
از توی تشت آمد بیرون. پرید توی حوض و گفت: «هاجستم،
واجستم، تو حوض خونه جستم. حوض خونه زود منو بشور.»
حوض که دوست نداشت کسی بهش دستور بدهد، گفت:
«بی خود بی خود هاجستی، واجستی! زودباش برو بیرون تا
کثیف نشدم.»

دامن، چین چین چرخی زد. از توی حوض پرید بیرون و

پیروز نهاد. ابر سیاه باز هم از جایش تکان نخورد. پیروز رفت تا غذا
درست کند. اجاق را روشن کرد، غذا را بار گذاشت. دوباره به
ابر سیاه گفت: «خونه رو رفتم، حیاط رو شیستم، غذا رو پختم،
آنم بیاد، مانم بیاد، ابر مهریان! امروز نباران.»

اما ابر از جایش تکان نخورد. پیروز دلش پر از غصه شد. یک
نگاه به آسمان کرد و هیچی نگفت. وسایلش را جمع کرد و
رفت تو اتاق.
ابر سیاه از غصه‌ی پیروز ناراحت شد. های کرد و هوی کرد
را آب و جارو کند یک ابر سیاه بزرگ توی آسمان آمد. پیروز
سرش را بلند کرد و رو به ابر سیاه گفت: «آنم بیاد، مانم بیاد...
ابر مهریان امروز نباران.»

ابر سیاه از جایش تکان نخورد. پیروز رفت. خانه‌اش را تمیز
کرد. حیاط را شیست و گفت: «خونه رو رفتم، حیاط رو شیستم.
آنم بیاد، مانم بیاد. ابر مهریان امروز نباران.»

اول سلام

نشانی خدا

● مجید ملامحمدی

هوا آفتابی بود. مردی از راه رسید. سروصورتش، خیسِ عرق بود. به حضرت محمد(ص) نگاه کرد! پیامبر(ص) با مهربانی به او گفت: «سلام بر تو! صبح به خیر!» مرد گفت: «ای پیامبر خدا! صبح به خیر!» پشت سر او چند مرد با غبان، بیل به دست به نخلستان می‌رفتند.

حضرت محمد(ص) تا آنها را دیدند با خوش‌رویی گفتند:
«سلام بر شما!»

آنها گفتند: «صبح به خیر! حالتان چه طور است؟»

پیامبر فرمودند: «الحمد لله، خوبم. بگذارید آیه‌ای برایتان بخوانم.»

پیامبر(ص) آیه‌ای را برای آنها خواندند و فرمودند: «وقتی به هم می‌رسید، اول سلام کنید؛ بعد حال هم دیگر را بپرسید.»

خود ایشان هم همیشه زودتر از همه به دیگران سلام می‌کردند.

پیامبر مهربانی! سلام.

تصویرگر: فاطمه شلکی
با

باقی
۱۲

ببم! چه فکرهاي خوبی!

از اينکه برایمان نامه نوشته و فکرهايت را فرستادی، متشرکريم.
دوست داري بىينى دوستانت چه فکرهايى كردەاند؟

زكريا آفازاده از سرداشت: زندگى بدون سواد، خيلي بد است.
نمى توانيم تابلوها را بخوانيم.

نلى هامبارچيان از تهران: اگر به مدرسه نرويم، بى سواد مى مانيم و
نمى توانيم اسم، فامييل بازى كنيم و كتاب بخوانيم.

نياش محمدى از خمينى شهر: درس مى خوانم تا در جامعه
جايگاه خوبى داشته باشم.

زهرا سادات رحيمى از تهران: اگر درس نخوانيم، تبل و چاق و كسل
مى شويم.

شينم خاکپور از تبريز: اگر به مدرسه
نرويم، حوصله مان سر مى رود. اگر
مدرسه نرويم، نوآموز نمى گيريم و
در مسابقه شرکت نمى كنيم و جايزيه
هم نمى گيريم!

فاطمه صفائي مهر از مرند: به
مدرسه مى رويم تا استعدادها
و ذوقمان پرورش پيدا كند.

مانيا رضائي از تهران: اگر
مهربان باشيم، دوستهای
زيادي پيدا مى كنيم.

فاطمه قرباني: فكر را
خدابه ما داده تا كارهایمان
را درست انجام دهيم.

ای ناقلاها

زهره پریخ

یک گرگه می خواست بیاید شهر؛ اما از هر دری وارد می شد، تا مردم می فهمیدند «گرگ» است، جلویش را می گرفتند. تا اینکه برف بارید. قیافه‌ی کوه و دشت و شهر یکی شد. همه رفتند زیر برف و سفیدپوش شدند. گرگه گفت: «حالا وقتش است. اگر با سگ‌های سرگردان و گرسنه بروم شهر و گرگبازی هم در نیاورم، همه فکر می کنند سگ هستم». همین کار را هم کرد، خوب و خوش بدون اووو... اووو رفت توى شهر. نه کسی را گاز گرفت و نه به گربه و کلاغ شهر حمله کرد؛ فقط دمش را تکان داد.

مردم برف بازی می کردند؛ آدم برفی درست می کردند؛ می گفتند و می خنده‌یدند.
گرگه را هم که می دیدند، می گفتند: «چه سگی! مثل گرگ هاست! بعد چویشان را پرت می کردند و می گفتند: «برو بیار...»
گرگه، گاه گاهی که حالش را داشت، می رفت و بعد جایزه‌ی

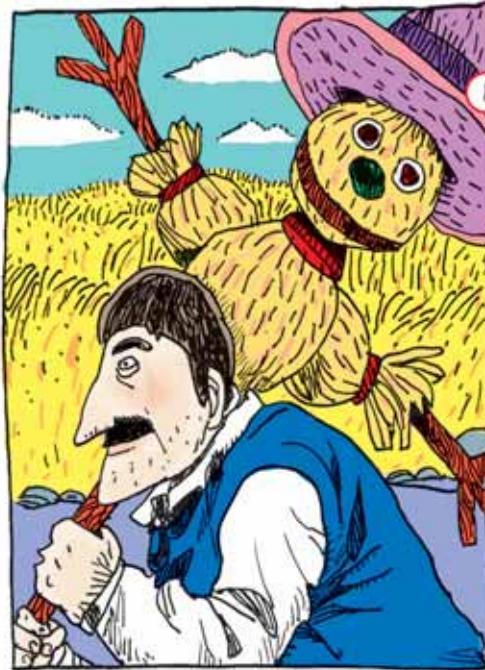
خوشمزه‌ای هم می‌گرفت. بعد با خودش فکر می‌کرد، اگر گرگ بازی در نیاورد، آدمها زیاد هم بد نیستند. تا اینکه یک روز آفتاب شد. شهر از زیر برف درآمد. ماشین‌ها قیچ قیچ راه افتادند توی شهر. مردم تندا و تندره افتادند دنبال کارشان. از بازی و بگو و بخند هم خبری نبود. گرگه از این آمد و رفت‌ها و از این سر و صداها گیج شد؛ هول شد. ماشینی هم که تخت گاز از توی خیابان می‌گذشت زد به گرگ گیج. گرگه ادا درآوردن را فراموش کرد. اُووو... اُووو زوزه کشید و دندان‌های تیزش را به مردم نشان داد. مردم هوار کشیدند:

«وای گرگ! وای گرگ!...!»

گرگ، کشان کشان خودش را کشید بیرون شهر.
سر راهش، حساب یک گربه‌ی لوس شهری
و یک کلاع را هم رسید. دم آخری
که از شهر بیرون می‌رفت، اُووو... اُووو
زوزه کشید و گفت: «ای ناقلاها!
انگار شماها هم مثل من ادا در
می‌آوریدا!»

مترسک موربان

• مجید صالحی

دانسته من

صندوق نگرانی ها

عبدالهادی عمرانی

* به نظر شما نگرانی برای بعضی کارها، خوب است و یا همیشه نگرانی ها بد هستند؟

* برای اینکه نگرانی های مزاحم را از بین ببریم چه کار کنیم؟

از یک جعبه کفش، برای صندوق نگرانی استفاده کن. نگرانی های را روی برگه های کوچکی یادداشت کن و داخل صندوق بینداز. وقتی برای یک نگرانی راه حل پیدا کرده، با یک مداد قرمز روی برگه علامت × بزن.

بعضی وقت ها، آدم دلش شور می زند. اگر این طور بشود ..... یا اگر آن طور نشود ..... چه اتفاقی می افتد اگر ..... ؟ یا من نمی توانم این مشکل را حل کنم .....

به این ها، «احساس نگرانی» می گویند.

* آیا تا به حال چنین احساسی داشته ای؟ ..... مثل بزن:

* چه کردی؟

* آیا می توان هیچ وقت نگران نشد؟ ..... چه طوری؟

شعر

مرغ حنایی

کبری بابایی

مرغ حنایی ما
روی گمد پریده
اصلًاً ادب ندارد
این مرغ ورپریده

●
گلدان مادرم را
با پا زده شکسته
حالا به جای گلدان
روی کمد نشسته

●
مامان اگر بفهمد
بیچاره می‌شوم من
چون شام امشب ما
مرغ و پلوست حتماً

داستان

ملچ ملوچ

فرهاد حسن زاده

قرص‌های قرمز بخوری دیگر از هیچی نمی‌ترسی». و آن‌ها را گذاشت توى دهان مامان‌بزرگ.

مامان‌بزرگ گفت: «پس آبش کو؟»

جواب داد: «آب نمی‌خواهد. این قرص‌ها، جویانی است».

مامان‌بزرگ قرص‌های از مزمزه کرد و با ملچ ملوچ آن‌ها را جوید. هیچ وقت از خوارکه‌های پگاه نمی‌خورد؛ ولی انگار این دفعه خوشش آمده بود. با صدای لرزانی گفت: «من

پگاه، دکتر بازی می‌کرد. با اسباب‌بازی‌هایی که دور و برش چیله بود یک مطب درست و حسابی راه انداخته بود. هم گوشی داشت، هم درجه‌ی تب، هم دستگاه فشارخون، هم چسب زخم، هم باند، هم قرص. قرص؟ قرص‌های راست راستکی که نه، چند تا شکلات‌قرصی ریخته بود توى شیشه و گذاشته بود روی میز. با چوب‌شور هم درجه‌ی تب را اندازه می‌گرفت. اما حیف؛ حیف که مريض نداشت. یک مرتبه رعد و برقی زد و اتاق روشن و خاموش شد.

در همین موقع، در اتاق باز شد و مامان‌بزرگ آمد تواند. مامان‌بزرگ همبازی خوبی نبود؛ اما مريض خوبی بود. همبازی خوبی نبود چون همیشه می‌گفت: «چرا این جوری کردی؟ چرا آن‌جوری کردی؟ چرا اتاق را بهم ریختی؟» اما مريض خوبی بود؛ چون همه جایش درد می‌کرد.

مامان‌بزرگ شلانه شلانه جلو آمد و گفت: «تو نترسیدی؟»

پگاه گفت: «نه. از چی باید می‌ترسیدم؟»

- همین چیز دیگر. رعد و برق و این چیزها. پگاه دست او را گرفت و مثل دکترها گفت: «نه جانم. نه عزیز. دلم، رعد و برق که ترس ندارد. بیا اینجا تا معاینه‌ات کنم.»

بعد او را روی تخت نشاند و گفت: «اول چشم‌هایت را ببینم.» با چراغ‌قوه، چشم‌های مامان‌بزرگ را نگاه کرد و گفت: «چشم‌هایت سالم سالم است.»

احساس کرد مامان‌بزرگ نگران است. در شیشه‌ی شکلات‌قرصی‌ها را باز کرد و گفت: «بیا، دوتا از این

پگاه گفت: «شما دکتری یا من؟ آن قرص‌های صورتی برای دندان درد، خوب است.»

- جدی؟ وای وای. نمی‌دانی چه قدر دندانم درد می‌کنم!

- مامان‌بزرگ! شما که دندان مصنوعی دارید. مامان‌بزرگ در حالی که به شکلات‌های قرصی خیره شده بود، گفت: «اصلًا یادم نبود. به هر حال من تا چند قرص دیگر نخورم از این جا نمی‌روم و پول معاینه نمی‌دهم.» در همین موقع زنگ خانه به صدا در آمد. مامان‌بزرگ چشم‌هایش را بست و با آه و ناله گفت: «وای وای! من که مريضم، خودت برو در را باز کن.»

پگاه گفت: «آخ جان! مامان و بابا آمدند.» مامان و بابا، خیس باران بودند و از لباس‌هایشان شرشر آب می‌چکید. آن‌ها او لین کاری که کردند سراغ مادربزرگ را گرفتند. پگاه گفت: «مامان‌بزرگ مريضم است؛ البته بهش دارو دادم و خوبیش کردم.» مامان و بابا زود به اتاق پگاه رفتند. آن‌ها دیدند مامان‌بزرگ روی تخت دراز کشیده و ناله می‌کند. بابا به طرف او دوید: «مامان جان چی شده؟

حالتان خوب نیست؟» پگاه گفت: «چیزی نیست. داریم بازی می‌کنیم. این جا مطب من است.»

مامان با نگرانی گفت: «ولی مثل اینکه واقعاً حالت بد شده.»

پگاه به وسایلش نگاه کرد. شیشه‌ی شکلات‌های قرصی خالی شده بود و مامان‌بزرگ هنوز داشت ملچ ملوج می‌کرد. از گوشه‌ی چشم نگاهی به پگاه انداخت و گفت: «خانم دکتر! همه‌ی قرص‌هایت شیرین بود. من شیرینی برایم خوب نیست. می‌شود یک چیز شور بدھی؟ راستی بیین چوب‌شور نداری؟»

پگاه گفت: «دارم، ولی آن‌ها درجه‌ی تب است. شما که تب نداری.»

مامان‌بزرگ گفت: «آخ آخ آخ. سرم از تب مثل آتش شده. بیین چند درجه تب دارم.»

همه زدند زیر خنده. پگاه هم خنده‌ید و گفت: «اما از دست مامان‌بزرگ. همه‌ی خوراکی‌هایی را خورد.»

هنوز یک کم حالم بد است. می‌شود دوتای دیگر قرص بدھی؟»

پگاه خیلی جدی، جدی‌تر از یک خانم دکتر، اخم کرد و گفت: «نه! نمی‌شود. هر چیزی اندازه‌ای دارد. الکی که نمی‌شود قرص خورد. حالا اگر جاییست درد می‌کرد یک چیزی.»

مامان‌بزرگ فکری کرد و گفت: «چیزه. من پاهایم خیلی درد می‌کند.»

پگاه چپ‌چپ نگاهش کرد و جدی‌تر از قبل گفت: «بگذار پایت را معاینه کنم.» بعد شلوار مامان‌بزرگ را تا زانو بالا زد و دست به پایش زد و گفت: «خب، این پا برای شما پا نمی‌شود. معلوم است وقتی جوان بودی خیلی کار می‌کردی. ولی من می‌دانم چه کنم که دردش آرام شود. بیا، دوتا از این قرص‌های زرد بخوری، زود خوب می‌شوی.»

مامان‌بزرگ صدایش را لرزاند و گفت: «خدای خیرت بدهد خانم دکتر. دوتا کم است. با این دوتا فقط پای چپم خوب می‌شود. دوتا هم برای پای راستم بدھی، حسابش درست می‌شود.»

پگاه دلش برای مريضم سوخت. دوتا قرص زرد دیگر هم به او داد.

مامان‌بزرگ با ملچ ملوج قرص‌ها را جوید.

پگاه با پارچه‌ای بازوی او را بست و گفت: «بگذار فشار خونت را بگیرم.»

اما مان‌بزرگ گفت: «چه کار به فشارم داری؟ چندتا قرص بده بخورم. بیین، از آن صورتی‌هایش باشد.»

خط خط، نقاشی
• فاطمه رادپور

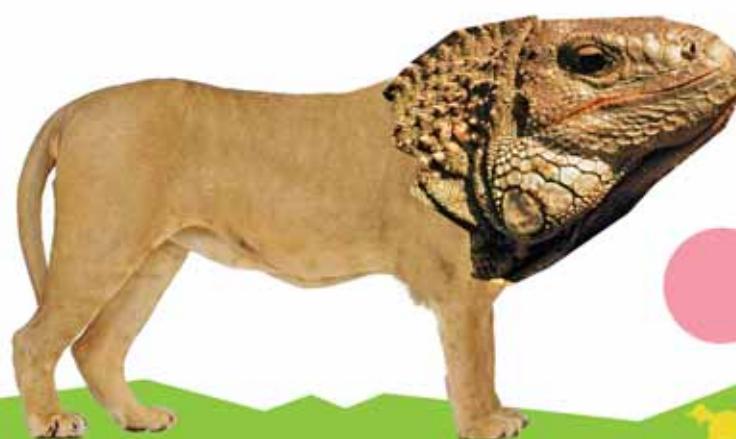

شوفی با حیوانات

برای ساختن شکل‌های عجیب، غریب و تخیلی، راه حل‌های زیاد وجود دارند. حالا می‌خواهیم یکی از این روش‌ها را امتحان کنیم. عکس‌های مختلفی از حیوانات جمع‌آوری کن. چسب مایع همه کاره، قیچی، مقوای سفید و وسایل نقاشی را آماده کن.

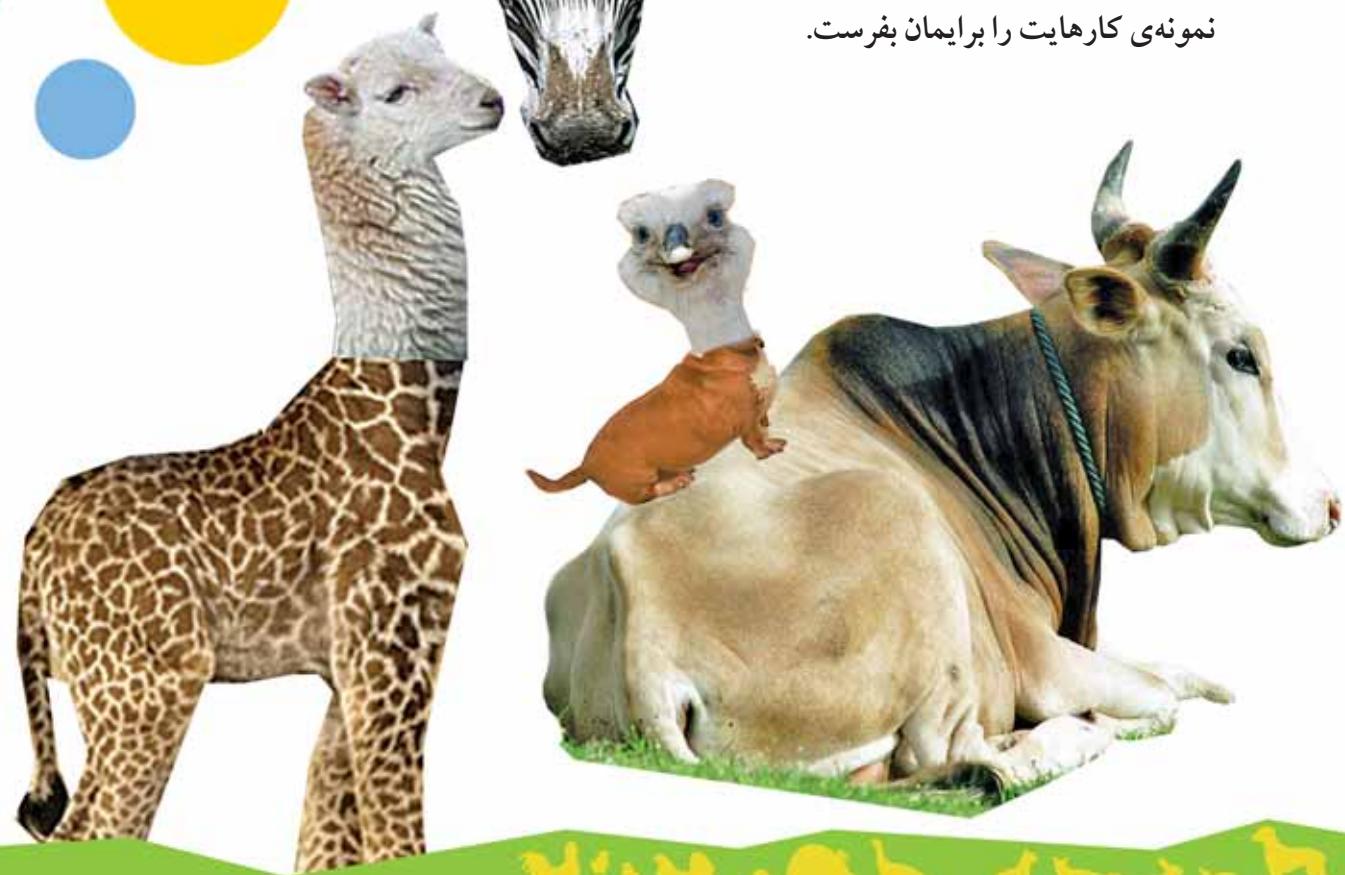
دور شکل حیوانات را با قیچی برش بده. قسمت سر حیوان را از بدن آن جدا کن. سر و بدن حیوانات را با یکدیگر عوض کن. به ترکیبات بوجود آمده، با دقت نگاه کن. بعضی از آن‌ها بسیار جالب و بامزه می‌شوند؛ مانند عوض کردن سر و بدن پرنده و سگ با یکدیگر.

وقتی از ترکیب دو شکل خوشت آمد، آن‌ها را روی صفحه‌ی

سفید بچسبان. بعد از این مرحله از روی آن نقاشی بکش. حالا بین خودت چه راههایی را برای کشیدن شکل‌های تخیلی پیدا می‌کنی. نمونه‌ی کارهایت را برایمان بفرست.

اینجا چاچوار است

• گزارش: تهمینه حدادی
• عکس: حمیدرضا همتی

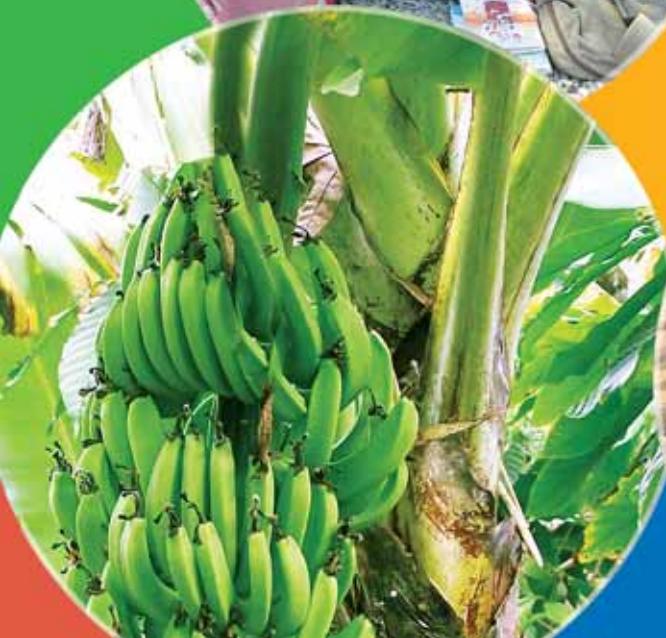
○ در جنوب شرقی ایران، یک بندر هست.

○ در این بندر بزرگ‌ترها و بچه‌ها همگی لباس بلوچی می‌پوشند.

○ این‌جا، درخت‌های موز زیادی وجود دارند. هر جا رانگاه کنی، مرغ‌ماهی خوار و شتر می‌بینی.

○ کوه‌های این‌جا، شکل بقیه‌ی جاها نیست.

○ چابهار به دریای عمان چسبیده است. ماهی‌گیرها از دریا ماهی شوریده، کوسه‌ماهی، ماهی حلوا و میگو می‌گیرند و آن‌ها را به همه جای ایران می‌فرستند.

آزمایش‌های کوچک
عبداللهادی عمرانی

پنجه موشک

- * از یک بطری پلاستیکی به جای سکوی پرتاپ موشک استفاده کن. حالا با یک برگ کاغذ موشک بساز.
- * از کاغذ کوچک استفاده کن تا موشک سنگین نشود. می‌توانی موشک را تزیین کنی و برایش باله هم بگذاری.

- * موشک خود را روی بطری نصب کن.
- * با دو دست خود محکم به بطری ضربه بزن. موشک چقدر بالا رفت؟ ..... بطری را بخوابان و دوباره شلیک کن.

..... چه فرقی کرد؟

افسانه‌ی ایرانی

از این‌جا، از آن‌جا

به دنبال بخت

• بازنویسی: محمدرضا شمس

مرد تا صبح خوابش نبرد. اوّل صبح سربازها آمدند و او را پیش شاه بردند. شاه روی تختش نشسته بود. وزیر دست راست و چپ هم دو طرفش ایستاده بودند.

در زمان‌های قدیم، مردی زندگی می‌کرد. مرد فکر می‌کرد خیلی بدشانس است و حتی اگر لب دریا برود، آب دریا هم خشک می‌شود. یک روز گفت: «باید بروم دنبال بخت و چاره‌ی کارم را از او پرسم».

سر راه به بیری رسید. بیر دمی جنباند و پرسید: «کجا می‌روی؟» مرد گفت: «به دنبال بخت می‌روم».

بیر که تازگی شکاری گیرش نیامده بود و از بخت خودش ناراحت بود، از مرد خواست تا بخت و اقبال او را هم پرسد. مرد قبول کرد. رفت و به با غی رسید. با غبان پیری توی باع کار می‌کرد. جلو رفت و سلام کرد. با غبان پرسید: «کجا می‌روی؟»

گفت: «می‌روم دنبال بخت!»

با غبان گفت: «خدا کند پیدایش کنی، آن وقت مشکل من را هم پرس! درختی دارم که سی سال زحمتش را کشیده‌ام. اما میوه نمی‌دهد».

مرد قبول کرد. رفت تا به شهری رسید. پایش را که توی دروازه شهر گذاشت، سربازهای شاه او را گرفتند و به زندان انداختند.

مرد مسافر برگشت. به شاه آنچه را که از پیرمرد شنیده بود گفت، شاه خوش حال شد و گفت: «تو اوّلین مردی هستی که این راز را می‌دانی. پس من باید با تو ازدواج کنم.»

مرد مسافر نپذیرفت. هرچه شاه اصرار کرد، مرد قبول نکرد. عذر و بهانه آورد و رفت. رسید به باع و پیغام بخت را به باغان داد.

باغبان گفت: «من عمر خودم را کرده‌ام. توی دنیا هم کسی را ندارم. اگر به من کمک کنی گنج را در آورم، نصفش مال تو.»

مرد گفت: «من پیغام تو را برای بخت بردم و گنج به دست آوردم. حتماً خودم خیلی بیشتر از این‌ها به دست می‌آورم.» بعد رفت و به بیر رسید. همه‌چیز را برایش تعریف کرد.

بیر دُمی جنباند و گفت: «فکر نمی‌کنم از تو نادان‌تر پیدا شود.»

بعد هم به مرد حمله کرد. مرد پا گذاشت به فرار. بیر هم به دنبالش...

شاه از مرد پرسید: «هل کجايی؟ چرا شب وارد شهر شدی؟ تو جاسوس کدام پادشاهی؟» مرد وقتی راستش را گفت، دل شاه به حال او سوخت و گفت: «اگر قول بدھی که از بخت من هم بپرسی، نمی‌کشمت.»

مرد قول داد. شاه هم دستور داد، برای سفرش توشهای به او بدهند. مرد چهل شبانه‌روز راه رفت. تا اینکه بالاخره پای کوهی سیاه، بخت را پیدا کرد. بخت پیرمردی بود.

پیرمرد گفت: «مسافر جلو بیا تا مشکلت را حل کنم.» مرد جلو رفت. ماجرا را از اول تا به آخر برای بخت تعریف کرد. بخت دستی به ریشش کشید و گفت: «بدان شاه زنی است که لباس مردانه پوشیده و دنبال شوهری مناسب می‌گردد. به او بگو با اوّلین مردی که این راز را برایت فاش کرد، ازدواج کن. به باغان بگو زیر همان درخت گودالی بکن، آن‌جا گنجی است. گنج را که در بیاوری، درخت گردوبیت میوه می‌دهد. بخت بیر هم خوردن آدم نادان است. بخت خودت هم وقتی برگردی معلوم می‌شود.»

لطیفه

لطفاً خم نکنید

شهرام شفیعی

فراموشی

یک نفر به داروخانه رفت و گفت: «سلام. من مشکل فراموشی دارم. حافظه‌ام کم شده. خیلی زود همه چیز را فراموش می‌کنم. لطفاً این داروها را که دکتر برای فراموشی‌ام نوشته، بدھید... لطفاً سنس نزنید... یک نوشابه هم بدھید... خیارشورش را هم یک کم بیشتر بگذارید!»

قرص ماه

هوا خیلی سرد بود. سامان کوچولو می‌خواست برود توی حیاط بازی کند. مامان گفت: «اگر می‌خواهی بروی توی حیاط، باید کلاه و شال گردن بپوشی... با کلاه و شال گردن، مثل قرص ماه می‌شوی.»
بدون آنها مثل چی می‌شوم؟
قرص سرماخوردگی!

کیک هویج

مامان به بابا تلفن کرد و گفت: «اگر بدانی کیک هویج چه قدر خوش‌مزه است، تا نیم ساعت دیگر می‌آیی خانه!»
بابا نیم ساعت بعد خودش را به خانه رساند؛ اما هیچ خبری از کیک هویج نبود.
چرا کیک هویج نپخته‌ای خان؟
حالا که می‌دانی کیک هویج چه قدر خوش‌مزه است، دیگر نیازی به پختن آن نیست!

جمله‌سازی

معلم: «سارا جان، یک جمله بگو که تویش کلمه‌ی پول باشد.»

سارا: «امروز پدرم ساعت هشت از خانه بیرون رفت.»

معلم: «سارا جان، جمله‌ای که تو گفتی، پول نداشت.»

سارا: «خانم اجازه داشت! چون که پدرم موقع رفتن، همه‌ی پول‌هاش را داد به مامان!»

ساندویچ

اوّلی: «من سه‌ماه است هر شب خواب می‌بینم دارم یک

ساندویچ گنده می‌خورم.»

دومی: «حالا قبل از خواب چه کار می‌کنی؟»

اوّلی: «به‌جای آب، یک نوشابه می‌گذارم کنار رخت‌خوابم!»

حمام

مثل همیشه، پدرام کوچولو و پدرش به حمام رفتند. پدرام به پدرش گفت: «بابا، امروز من می‌خواهم سر شما را بشویم... اصلاً نترسید... این سنگ‌پا، چشم رانمی‌سوزاند!»

هدهی کلاغ

• کلر ژوبرت

داستان

وسط دشت، یک کلبه بود و یک درخت گردو. توی کلبه، یک پیرزن زندگی می‌کرد و توی درخت، یک سنجاب و یک بلبل و یک کلاع. روزهای آفتابی، پیرزن صندلی‌اش را تا زیر درخت می‌کشید و غذایش را با سنجاب و بلبل و کلاع تقسیم می‌کرد.

زمستان از راه رسید. اولین برف که بارید، پیرزن دم در کلبه‌اش گفت: «وای که بخ کردم! همسایه‌های خوبم! تا سال نو خدا حافظ!» و در کلبه را بست.

کلاع گفت: «می‌خواهید برای همسایه‌ی مهربانمان، هدیه‌ی سال نو آماده کنیم؟»

بلبل گفت: «من دارم به جایی گرم‌تر می‌روم. با یک آواز جدید برای او بر می‌گردم.»

سنجاب گفت: «من می‌خواهم کمی بخوابم. ولی توی لانه‌ام، بلوط‌های زیادی جمع کرده‌ام. چندتا برایش نگه می‌دارم.»

کلاع گفت: «من هم یک عالمه گردو برای زمستان کنار گذاشتیم. این‌ها را به او هدیه می‌کنم.»

زمستان گذشت و برف کم آب شد. شب عید، بلبل از سفر برگشت. آواز جدیدش را

تمرین کرد و گفت: «آوازم آماده است.»

سنجاب از خواب بیدار شد. بلوط‌هایش را شمرد و گفت: «هفت تا بلوط برای همسایه‌مان دارم.»

کلاع از درخت پایین آمد که گردوهایش را پیدا کند. اما هرچه فکر کرد، یادش نیامد کجا خاکشان کرده بود.

زمین هنوز کمی برفی بود، کلاع نتوانست زیر خاک را بگردد.

صبح که شد، پیرزن در کلبه‌اش را باز کرد. صندلی‌اش را تا زیر درخت کشید و گفت: «همسایه‌های خوبم! سال نو مبارک!»

سنجاب بلوط‌هایش را توی دامن پیرزن ریخت و گفت: «سال نو مبارک!»

بلبل آوازش را خواند و گفت: «سال نو مبارک!»

پیرزن منتظر کلاع شد؛ اما کلاع خجالت کشید از لانه‌اش بیرون بیاید.

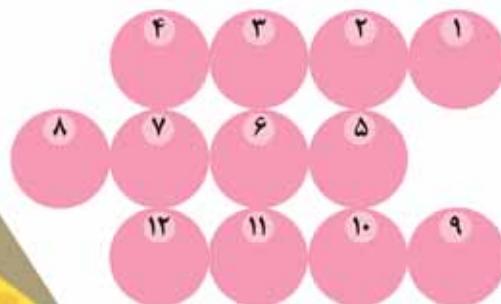

پیروزن عینکش را به چشم زد
و گفت: «ببینم کجا یی
کلاعی؟»
یک دفعه فریاد کشید: «واای!
چه جنگل کوچک قشنگی!
کلاع سر از لانه بیرون آورد و به
پایین نگاه کرد. برف شب قبل آب
شدۀ بود. دور تا دور درخت،
گردوهای جوانه زده‌ی کلاع
از زیر خاک بیرون آمده
بودند. کلاع با
خوش حالی روی
شانه‌ی پیروزن پرید و
گفت: «سال نو مبارک!»

آواز بلبل

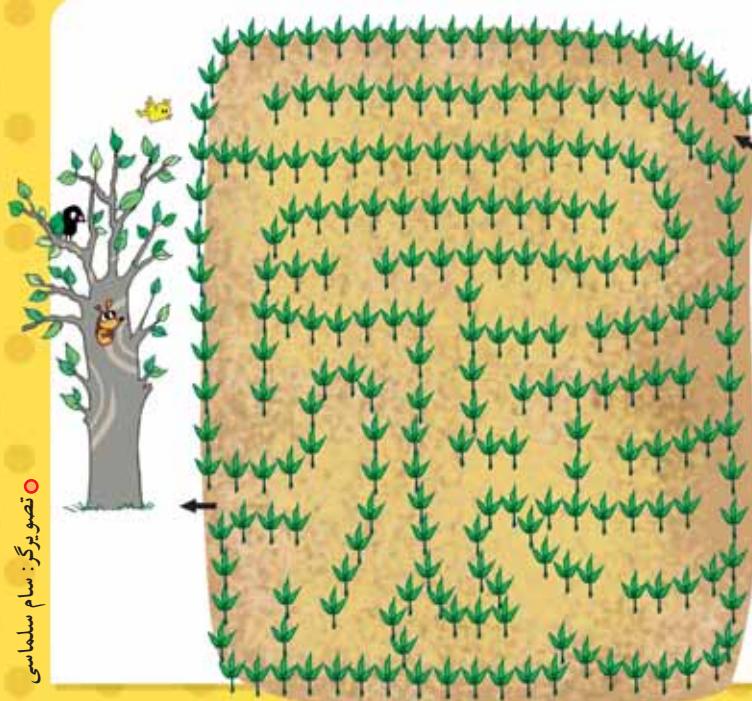
زمستان می‌رود و بلبل از سفر برمی‌گردد و برای پیرزن آواز می‌خواند. می‌دانی چه آوازی می‌خواند؟
به سؤال‌های زیر جواب بده. **حروف اول** هر جواب باید در خانه‌هایی که شماره‌اش نوشته شده قرار بگیرد.

۱. آخرین ماه سال (در خانه‌های ۷ و ۱۲)
۲. رنگ خورشید (در خانه‌ی ۹)
۳. آن‌چه می‌وزد (در خانه‌های ۱ و ۳ و ۵ و ۱۱)
۴. دومین روز هفته (در خانه‌ی ۱۰)
۵. شب نیست (در خانه‌ی ۸)
۶. آن را تنفس می‌کنیم (در خانه‌های ۲ و ۴ و ۶)

حساب سنجاب

سنجاب از بلوط‌هایی که جمع کرده، سهم یک هفتنه‌ی خودش را کنار می‌گذارد و هفت تا از آن‌ها را به پیرزن هدیه می‌دهد.
اگر گفتی سنجاب چند بلوط داشت؟ راستی سنجاب روزی سه تا بلوط می‌خورد.

از کلبه‌تا درخت

اوووه! چه قدر جوانه‌ی درخت گردو.
حالا پیرزن با صندلی‌اش، راهش را باید
از بین این جوانه‌ها پیدا کند تا جوانه‌ها
را خراب نکند. کمکش می‌کنی؟

هر وقت خواستی پیام بگذار

می‌دانی که ما همیشه آماده‌ی شنیدن
حروف‌های قشنگ و پیشنهادهای خوب تو
هستیم. برای همین می‌توانی هر وقت که
خواستی، با شماره‌ی ۰۲۱-۸۸۳۰۱۴۸۲ تماس بگیری.